

Uchwałą Prezydium Polskiej Akademii Nauk z dnia 4 czerwca rb. powołana została do życia Komisja Towarzystw Naukowych.

W skład Komisji wchodzi: prof. dr St. Kulczyński — przewodniczący, prof. dr O. Achmatowicz i prof. dr J. Chałasiński — wiceprzewodniczący, mgr M. Dobrowolski — sekretarz oraz członkowie: prof. dr St. Arnold, prof. dr Czetwertyński, prof. dr J. Dąbrowski, prof. dr St. Leszczycki, prof. dr A. Liśtowski, prof. dr N. Zawadzki, prof. dr N. Zawadowski.

W skład Komisji powołani zostali przedstawiciele Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, Toruńskiego Towarzystwa Naukowego, Gdańskiego Towarzystwa Naukowego, Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego, Opolskiego Towarzystwa Naukowego i Płockiego Towarzystwa Naukowego.

TNP w Płocku reprezentuje w Komisji mec. T. Gierzyński.

Pierwsze posiedzenie Komisji odbyło się dnia 18 czerwca rb. pod przewodnictwem prof. dr Kulczyńskiego. Było ono poświęcone ukonstytuowaniu się Komisji, omówieniu planu pracy i zakresowi zainteresowań Komisji oraz sprawom wydawniczym.

Prof. dr Chałasiński omówił rolę i zadania Komisji, podkreślając że powołanie jej jest wyrazem dużego znaczenia, jakie do istnienia i działalności Towarzystw Naukowych przywiązuje Prezydium PAN. Zdaniem prof. dr Chałasińskiego Komisja nie będzie żadnym organem administracyjnym i w niczym poza środkami finansowymi nie będzie ograniczać samodzielności Towarzystw Naukowych, ma ona mieć charakter opiniujący, doradczy, stać się ośrodkiem wymiany doświadczeń pracy na prowincji, ustalać kierunek działalności i przyczyniać się do ożywienia i poszerzenia pracy Towarzystw Naukowych szczególnie w dziedzinie ożywienia życia kulturalnego terenu, szerzenia zamiłowania do nauki, wciągania do pracy naukowej nauczycielstwa, popularyzowania nauki itp.

Jedno ze zgromadzeń ogólnych PAN ma być poświęcone roli TN w życiu prowincji.

Prof. dr Arnold omówił problem włączenia do ogólnej sieci bibliotek także bibliotek Tow. Naukowych, nad czym pracuje Komisja Bibliografii i Bibliotek PAN, przy całkowitym zachowaniu własności tych bibliotek i autonomii przez Towarzystwa.

Prof. dr Pazyra i mgr Dobrowolski omówili sprawy wydawnicze i plan wydawniczy na rok 1953 ze szczególnym uwzględnieniem zagadnienia nowych form finansowania wydawnictw.

W dyskusji zabierali głos niemal wszyscy zebrani, potwierdzając tym samym potrzebę istnienia samej Komisji i jej wielką rolę, jaką może ona odegrać szczególnie w pracy i rozwoju Towarzystw Naukowych w ośrodkach nieakademickich jak np. Płock.

Zarząd TNP postanowił jedno ze swych posiedzeń poświęcić roli i formom pracy TNP na terenie Płocka i Mazowsza Płockiego.

Dnia 9 lipca rb. odbyła się w Warszawie Sesja Wojewódzkiej Rady Narodowej, poświęcona problemowi miast woj. warszawskiego.

W dyskusji zabrał głos sekretarz Komitetu Obchodu 50-lecia wznowienia Towarzystwa Naukowego i członek Komisji Badań nad Powstaniem i Rozwojem Płocka ob. Kazimierz Jakubowski, omawiając rolę TNP w życiu regionu i wskazując na przykładzie Komisji potrzebę i sposób prowadzenia badań w poszczególnych ośrodkach miejskich na terenie województwa dla wiązania społeczeństwa ze swym środowiskiem, szerzenia zamiłowania dla danego środowiska i jego tradycji, ochrony zabytków i ustalania kierunków rozwojowych o badania przeszłości.

Temat ten poruszył na Sesji także poseł Stefan Gołębiowski, który apelował o nawiązywanie do tradycji naszych miast i poznawanie ludzi Mazowsza oraz kierownik Muzeum Regionalnego w Grodzisku ob. Kobzakowski, podnosząc z uznaniem fakt, że Prezydium WRN dało wyraz dążeniom do oparcia planów aktywizacji miast o badania naukowe i tradycje historyczne, przygotowując na Sesję bibliografię miast woj. warszawskiego, mapy, wykresy i herby miast.

Dnia 30 czerwca rb. ^{*}uroczyście obchodziła jubileusz 50-lecia działalności Biblioteka im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Założona w roku 1907 przez filologa, etnografa i badacza dziejów Lublina i Lubelszczyzny prof. Łopacińskiego i grono jego przyjaciół odegrała w życiu naukowym i kulturalnym tamtego regionu i odgrywa obecnie jako Biblioteka Miejska i Wojewódzka w Lublinie olbrzymią rolę.

W uroczystościach jubileuszowych w Lublinie z ramienia TNP wziął udział wiceprezes Zarządu dyr. Fr. Dorobek oraz dyrektor Biblioteki Czesław Gutry, który złożył Bibliotece życzenia dalszego rozwoju i przekazał Bibliotece od TNP dar w postaci książki: Ossolański: Polemika w sprawie Bandtkiego: Historia drukarni.

^{*}W Nr 2-gim Kwartalnika Historycznego, organu Instytutu Historii, PAN zamieszczone zostało w dziale „Z wydarzeń naukowych“ (str. 239—242) obszernie sprawozdanie mgr. Ireny Gieysztor — z Konferencji sprawozdawczo-planującej badań regionu płockiego zorganizowanej w Płocku (30. XI. — 1. XII. 56 r.) z inicjatywy Komisji Badań nad Powstaniem i Rozwojem Płocka i I.H.K.M. P.A.N.

Autorka podkreśliła we wstępie umieszczonej w zagraniu prof. W. Hensla wypowiedź, że „inicjatywa płocka powinna być przykładem dla innych ośrodków, a zarazem zobowiązaniem dla naukowców przyjszcia z pomocą tego rodzaju poczynaniom“.

W tymże dziale kwartalnika Historycznego (str. 242—243) Dr Tadeusz Lalik w artykule Wśród Nowych Czasopism omawia Nr 1 i 2 „Notatek Płockich“, podnosząc dążenie redakcji do możliwie wszechstronnego uwzględniania problematyki związanej z dziejami Płocka i Mazowsza Płockiego..

Autor podnosi dotkliwy brak wydawnictw tego typu i podkreśla zarówno społeczną funkcję czasopiśmiennictwa regionalnego jak i jego rolę naukową.